

Дата: 11.01.2023р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 5-Б

Музика і література

5 клас НУШ

Мета:

виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Матеріал уроку можна переглянути за відеопосиланням
<https://youtu.be/jOaKSJo-EFI> .

Поєднання музики, поетичного слова, танцювальних рухів,
театралізованої дії здавна спостерігається в народних обрядах

Пісня складається з віршів та мелодії.
Спільною для цих двох видів мистецтва стає інтонація, яка надає
слову емоційного забарвлення

Хто зображений на малюнках? Які пісні виконували ці люди?
З якою інтонацією виконувалися ці пісні?

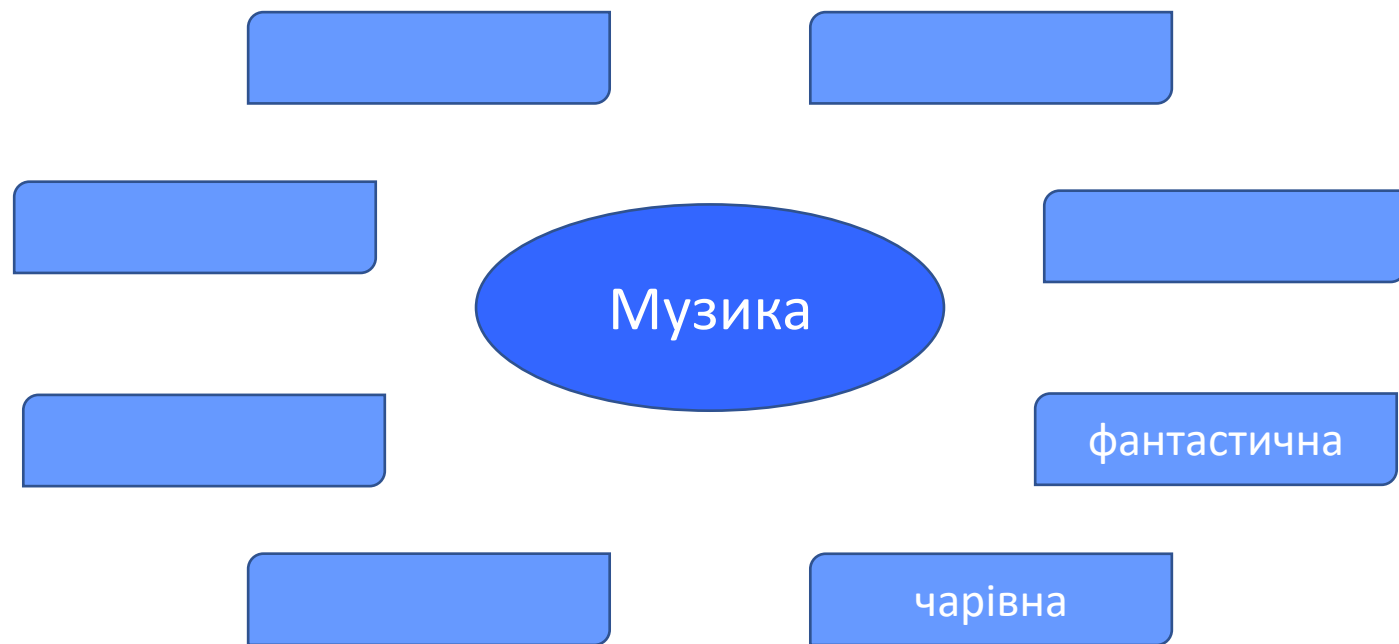

Ерато – муза ліричної поезії

У вокальних і хорових творах музика емоційно посилює поетичний зміст. Відсутність слів в інструментальній музиці обмежує її зображальні можливості. Тому виникла програмна музика. Це може бути просто назва п'єси, яка наштовхує на певний образ, або розгорнутий літературний сюжет.

Гра «Слова – характеристики»

До портретної галереї

«Король Віденського вальсу» — так велично називали австрійського композитора, диригента і скрипаля Йоганна Штрауса-сина (1825–1899). Він написав кілька оперет і багато маршів і танців для симфонічного оркестру. З-поміж них — полька «Трік-трак», вальс «Казки Віденського лісу» тощо. У цьому творі, як у казці, передана таємнича атмосфера лісу, сповненого загадкових голосів.

Пам'ятник Й. Штраусу-сину
у Відні (Австрія)

Думка класу

- Яким ви уявили собі віденський ліс?
- Чи мешкають у цьому лісі тварини та птахи?
Які вони?
  - Що відбувається в цьому лісі?
- У якій казці або фільмі ви могли бачити ліс,
схожий на віденський?

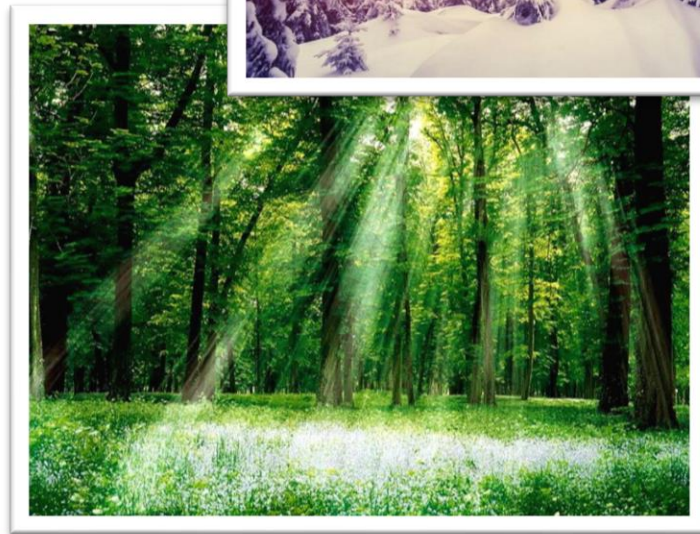
Музика здатна викликати в нашій уяві певні візуальні образи.
Особливо тоді, коли їх підказує певна назва або програма.
Музика спроможна надихати художників і скульпторів

Які з представлених ілюстрацій, на вашу думку, найточніше розкривають мелодію вальсу «Казки Віденського лісу»?

Чому?

Руханка «Lemur Dance»

<https://youtu.be/YcdTXsIJC9A>

«Ода пісні»

Музика О. Антоняк

Слова А. Орел

ОДА ПІСНІ

На перехресті сильних почуттів,
Де ноти серця стрілися зі словом,
З глибин життя народжений мотив
Пливе на крилах музики і слова.

Приспів.

Пісні слава за ніжність і силу,
Хай летить понад світом вона.
В ній народної вольності крила,
України душа чарівна.

Струмками в річку голоси течуть,
Та без душі вони так мало значать.
А пісню ту далеко й довго чуть,
В якій сміються пристрасті і плачуть.

Приспів.

А чи можуть «звучати» фрески древнього собору?

- ✓ Які у тебе враження від сприймання музики?
- ✓ Порівняй музичні та живописні фрески

Валерій Кікта. Концертна симфонія «Фрески Софії Київської» <https://youtu.be/jzwonea4Or8>

Зміни гучності (динаміки) музики позначають форте і піано

Основні позначення динаміки:

f (forte, ф'орте) – голосно, сильно

p (piano, піано) – тихо, слабо

Проміжні градації динаміки:

mf (mezzo-forte, ме́цо-форте) – помірно голосно

mp (mezzo-piano, ме́цо-піано) – помірно тихо

Максимальна та мінімальна динаміка позначається двома або більшою кількістю знаків:

ff (fortissimo, форте́симо) – дуже голосно

pp (pianissimo, піані́симо) – дуже тихо

Для позначення поступової зміни гучності
використовуються такі терміни:

крещё́ндо (crescendo) – поступове посилення звучання

ди́мінуе́ндо (diminuendo) – поступове ослаблення

Мистецька скарбничка

Сюїта — музичний твір, який складається з кількох самостійних частин, об'єднаних спільним художнім задумом.

Ода — урочистий вірш, що має величальний характер, виражає піднесені почуття.

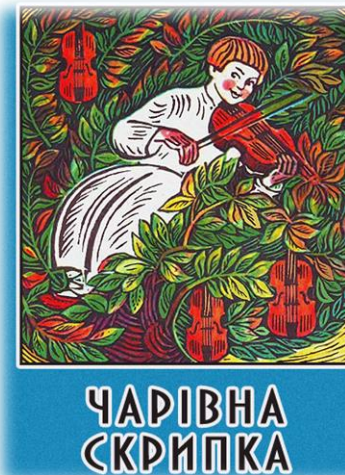
Фреска (від італ. *fresco* — свіжий) — живопис на вологій штукатурці, одна з технік настінного малярства.

Домашнє завдання.

Обрати з двох завдань одне та виконати його

1. Заспівати «Оду пісні» (сл. А.Орел, муз. О.Антоняка)
2. Прочитати народну казку «Чарівна скрипка» та створити до неї ілюстрацію . Роботу надішли.

Узагальнюю, аргументую, систематизую

1. Який засіб виразності є спільним для музики та літератури?
2. Що таке програмна музика?
3. Назвати основні позначення гучності (динаміки) музики

Рефлексія «Ялиночка»

Урок супер!

Все сподобалося)

Біжу виконувати
д/з

Краще б замість
уроку поспав